

Pověry a skutečnost – 2.díl

Přestože s kanadskými vlky nikdy nebývaly problémy, v posledním čase bylo zaznamenáno několik incidentů s vlky žijícími v bezprostřední blízkosti člověka. Není však jisté, že člověk je bez viny.

Vlci „lidojedy“?

Z USA a Kanady máme k dispozici pouze minimum potvrzených útoků vlků na člověka. Populární je příběh o vlku Custerovi (dostal jméno podle města Custer v Jižní Dakotě), který na hranicích mezi Dakotou a Wyomingem v letech 1910 až 1920 údajně zabil domácí dobytek v celkové ceně 25 000 dolarů.

Nakonec vlka chytil do pasti proslulý lovec vlků H. P. Williams z Wyomingu. Vlk vytrhl ze země kůl s ocelovou pastí a na Williamse zaútočil; zoufalá šelma se potom ještě s železy na noze odkulhala více než pět kilometrů!

V letech 1915 až 1970 najdeme pouze několik historek o útocích vlků na psy. Když se psům snažili lidé pomoci, zaútočili vlci prý i na ně. V roce 1982 byl jeden lovec v oblasti Duluthu ohrožován vlkem; šetřením se zjistilo, že šlo patrně o případ mylné identity, poněvadž lovcovy šaty páchly po zvěřině. V roce 1987 posvítila dívka kapesní svítilnou vlkovi do očí a vlk ji následně kouzl.

K ojedinělému útoku došlo v září 1998 v kanadském Algonquinském národním parku: vlk se zde vrhl na devatenáctiměsíčního chlapce, který ležel ve spacím vaku, a odhodil ho do vzdálenosti asi jednoho metru. Hoch utržil tržné rány, ale přežil. Tento vlk se potuloval kolem turis-

tického tábořiště po celé léto a byl viděn, jak prozkoumává batohy turistů. Během doby napadl i tři psy v kempu. Vlk byl rangery utracen. Podle úředních záznamů šlo o pátý útok vlka v Algonquinském parku za dvanáct let.

V roce 2002 během realizace reportáže pro časopis National Geographic o kanadské Biosférické rezervaci UNESCO Clayoquot Sound, která leží na ostrově Vancouver, byli reportér Douglas H. Chadwick a fotograf Joel Sartore svědky útoku vlka na jednoho tábora. Kvůli tomuto incidentu byli později pracovníky rezervace dva vlci zastřeleni (viz National Geographic - Česká republika, únor 2003).

Slovensko

Na závěr výčtu vlčích útoků na člověka nemůžeme pominout našeho blízkého souseda - Slovensko. Nejde pouze o čtenářský bonus, ale o vítané informace pro české turisty, pro něž je úchvatná sloven-

ská příroda častým cílem. Problematikou nemnoha vlčích incidentů se zabývá například Ludvík Kunc ve své knížce Na medvědích stezkách: „I v tomto století bylo několik případů, kdy člověka napadl vlk. Údajně naposledy to bylo v roce 1995 v oblasti Stropkova na východním Slovensku, tehdy vlk zaútočil na člověka pasoucího koně. Odborníci tvrdí, že nejsou známy případy, že zdravý vlk v posledních desetiletích člověka napadl. Nicméně na Slovensku jsou od roku 1945 tři případy. Vždy šlo o vlky samotáře. V prvním případě měl vlk vzteklinu, ve druhém pastýř bránil stádo a vlk na něho zaútočil, stejně jako v třetím případě vlk poranil pastýřku. Lidé vyvázli s lehkým zraněním, vlky se vždy podařilo zabít.“

Jsem přesvědčen, že i tomu, kdo vlky zrovna nezbožňuje, je nad slunce jasnější, že vlčí útok na člověka je zcela výjimečnou událostí, a někdy jde o zcela zřejmé nedopatření. Bohužel jen málokdy a málokdo v sobě našel vůli a čas pátrat po skutečných důvodech... (Ostatně z pouhé pohodlnosti a senzacechtivosti nepatráme ani po důvodech nesrovnatelně častějších psích útoků.)

Osobně považuji za velmi pozoruhodný (a snad nepochopitelný) fakt, že vlci na člověka nezaútočí ani za situace, kdy lidé ohrožují jejich mláďata. Své potomky zuřivě nebrání jen například medvědice či bachyně (u nichž to zpravidla předpokládáme), ale i třeba obyčejný kos či vlaštovka, pokud se neopatrně přiblížíme k jejich hnízdům v době, kdy mláďata jsou těsně před jeho opuštěním. Zoolog východoslovenského Národního parku Poloniny Štefan Pčola vybíral dvě vlčata z brlohu, i když vlčice

Kanadští vlci jsou součástí indiánské a inuitské mytologie

byla, podle jeho vlastních slov, ukryta vevnitř společně se svými vlčaty. (Pokud se divíte, jak mohl zoolog národního parku vybírat mláďata chráněného zvířecího druhu, jste na tom stejně jako já...) Vlčice na pana Pčolu nezaútočila, dokonce prý ani varovně nezavrčela.

P. S.

Je možné považovat všechny údajné útoky vlků na člověka za činy druhu *Canis lupus*? Jsem upřímně přesvědčen že zcela určitě nikoliv. „Statistiky dokazují, že jen ve Spolkové republice Německo je ročně 10 tisíc lidí pokousáno psy, jiné prameny vztahují toto už beztak hrozivé číslo výhradně na děti,“ píše v knize *Pes mezi lidmi* německý etolog Eberhard Trumler. „Přitom o každém psím kousnutí se jistě neví, zvláště tehdy, jedná-li se o lehčí zranění.“ V Itálii žijí vlci pouze v Abruzských horách, zoologové však zjistili, že zde žije málo „čistokrevných“ vlků, většinou (bohužel) jde o křížence vlků se psy. V 80. letech 20. století žilo v Itálii 80 tisíc zdivočelých domácích psů a - jen 150

„Osobně považuji za pozoruhodné, že vlci na člověka nezaútočí, ani když ohrožuje jejich mláďata.“

vlků! (Uvedená čísla o mnohém svědčí, avšak nehovoří o základní - etické - příčině problému, kterou si povrchní člověk jen nerad přiznává: toulaví a zdivočelí domácí psi jsou především černým svědomím lidí; důkazem jejich arogance, korunním svědectvím jejich nezodpovědnosti, egoismu a necitlivosti.) V zimním období 1985 zabila smečka psů muže na jednom z předměstí Bělehradu v bývalé Jugoslávii. Lovci s puškami prohledali předměstí a postříleli smečku padesáti zdivočelých psů! Jen v rumunské Bukurešti se potuluje 100 až 200 tisíc zdivočelých psů, kteří dennodenně pokoušou až padesát lidí. (S nebezpečnými psy bez pána mám svoje osobní zkušenosti: obtěžovali mne v albánských horách, čelil jsem jim v bulharských Rodopech i v Julských Alpách, ohrožovali mě, když jsme s Daliborem Michkem putovali rumunským pohořím Lotru a jednu pekelně dlouhou noc nás smečka zdivočelých psů „obléhala“ za starobylym rumunským městem Curtea de Arges.) I v USA mají velké potíže se zdivočelými domácími psy i s nevychovanými domácími mazlíčky, kteří mají na svědomí spoustu zranění i několik lidských obětí. Statistika jen za rok 1987 v New Yorku uvádí 8064 případů pokousání psem ve městě (pro srovnání: v tomto roce bylo na celém americkém pobřeží zaznamenáno pouze (?) 13 případů napadení žralokem). Jen v Michiganu došlo v letech 1987 až 1997 ke třinácti smrtelným případům, kdy psi zabíjeli lidi. Univerzita v Pittsburghu realizovala průzkum v roce 1998, z něhož vyplývá, že ročně si v USA vyžádá nemocniční ošetření 334 tisíc obě-

Od roku 1994 pronikají vlci ze Slovenska do oblasti Moravskoslezských Beskyd

tí psích pokousání a na následky průměrně umírá 20 lidí. Celkový roční účet za lékařské služby ve vyšplhal na 102, 4 milionu dolarů. „Zdá se, že zdivočelí psi jsou pro člověka mnohem nebezpečnější než vlci,“ napsal Michael Bright ve své knize *Lidožrouti*. Je tomu nepochybně tak. A mnohonásobně!

Jak tedy pohlížet na dramatické vlčí útoky v Indii? Než bude provedena přesná zoologická a policejní analýza (bude-li provedena), patrně nezbude než se spolehnout na zdravý selský rozum: vlci jsou v této zemi velmi vzácní, zato hladových zdivočelých domácích psů se tu potuluje neuvěřitelné množství...

Ľaroslav Monte Kvasnica